ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 2.3.2017 г.
COM(2017) 203 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА

ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ И СЪВЕТА

Пети доклад за напредъка по създаването на ефективен и истински Съюз на сигурност

Пети доклад за напредъка по създаването на ефективен и истински Съюз на сигурност

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият документ е петият месечен доклад за напредъка по създаването на ефективен и истински Съюз на сигурност и обхваща развитието по два основни стълба: борбата с тероризма, организираната престъпност, киберпрестъпността и средствата, които ги подкрепят; укрепването на нашите защитни механизми и изграждането на устойчивост по отношение на тези заплахи.

Предпоставка за изграждането на ефективен и истински Съюз на сигурност е осигуряването на своевременно приемане и цялостно и ефективно прилагане на законодателството на ЕС.

На 13 декември 2016 г. председателите на Европейския парламент, Съвета и Комисията постигнаха съгласие, изразено в съвместна декларация,[1] по 58 законодателни приоритета за 2017 г. Сред тези приоритети са и определен брой внесени предложения, които са от ключово значение за постигането на Съюз на сигурност, включващи: Директивата относно борбата с тероризма; Директивата за огнестрелните оръжия; Системата на ЕС за влизане/излизане; Система на ЕС за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS); Директивата относно борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма; Европейската информационна система за регистрите за съдимост (ECRIS) и Регламента относно неприкосновеността на личния живот и електронните съобщения. Бързото постигане на съгласие по тези предложения е от съществено значение и в настоящия доклад ще бъде разгледано актуалното състояние на всяко от тези предложения.

Акцентът върху прилагането се отнася и до съществуващото законодателство, включително инструменти, които са все още се намират на етапа на транспониране. В настоящия доклад се предоставя и актуализирана информация по ключови досиета в тази категория, като например прекурсорите на взривни вещества, резервационните данни на пътниците, решенията „Прюм“ относно обмена на данни за превозни средства, дактилоскопични данни и ДНК данни между държавите членки и транспонирането на Директивата за мрежова и информационна сигурност (МИС).

В настоящия доклад освен напредъкът по законодателните досиета се разглежда и изпълнението по някои незаконодателни досиета със съществено значение за Съюза на сигурност, що се отнася до изграждането на устойчивостта на ЕС, като например работата на Комисията, насочена към борбата с радикализацията чрез Мрежата за осведоменост по въпросите на радикализацията, към защитата на лесните мишени и към авиационната сигурност в трети държави.

В следващия месечен доклад през април ще бъде поставен акцент върху организираната престъпност и приоритетите на **цикъла на политиката** на ЕС за 2017 г., който предоставя стратегическа рамка за засилване на ефективното сътрудничество между националните правоприлагащи органи и агенциите и институциите на ЕС в тази област, както и върху оперативното полицейско и съдебно сътрудничество, включително съвместните екипи за разследване.

[1] https://ec.europa.eu/priorities/publications/joint-declaration-eus-legislative-priorities-2017_en

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНОДАТЕЛНИ ПРИОРИТЕТИ ЗА ПО-ДОБРА ЗАЩИТА НА СИГУРНОСТТА НА ГРАЖДАНИТЕ

Миналия месец ЕС постигна важен напредък в борбата с тероризма с приемането от Европейския парламент на предложението на Комисията за **директива относно борбата с тероризма**. Сега се очаква предложението да бъде прието от Съвета в началото на март. Веднъж приета, новата директива ще предостави на правоприлагащите органи и прокурорите ключови инструменти за противодействие на променящата се терористична заплаха, включващи криминализирането на деяния, свързани с чуждестранни бойци терористи, с обучение за терористична дейност и с финансиране на тероризъм. Директивата също така ще подобри съществуващите правила за обмен на информация относно терористични престъпления и ще предостави възможност за отстраняване на терористично съдържание от интернет, като по този начин ще допринесе за повишаване на сигурността на ЕС при същевременно спазване на основните права. На последно място, тази директива ще допринесе за подобряване на статута и правата на жертвите на тероризъм, като гарантира, че те имат достъп до услуги за подкрепа непосредствено след нападение и докогато е необходимо след това. След като беше постигнато политическо споразумение между съзаконодателите през ноември 2016 г., Европейският парламент гласува на пленарно заседание на 16 февруари в подкрепа на предложението и Съветът сега ще пристъпи към неговото официално приемане в началото на март. Държавите членки ще разполагат с 18 месеца, за да транспонират директивата в националното си право. Комисията ще улесни бързото и правилно транспониране на директивата в държавите членки чрез поредица от работни семинари, започващи преди лятото на 2017 г. С тази директива ЕС транспонира Допълнителния протокол от 2015 г. към Конвенцията на Съвета на Европа за предотвратяване на тероризма. Много държави членки вече са предприели необходимите стъпки, за да актуализират своето законодателство в съответствие с протокола.

След като на 20 декември 2016 г. беше постигнато политическо споразумение между съзаконодателите относно изменението на **Директивата за огнестрелните оръжия** с цел засилване на контрола и забраните по отношение на най-опасните огнестрелни оръжия, Европейският парламент се очаква да гласува на пленарно заседание на 14 март. Предложението разширява значително броя на оръжията, попадащи в обхвата на категория А, представляваща най-строгата забрана, като в тази категория се включват автоматичните огнестрелни оръжия, които са видоизменени в полуавтоматични огнестрелни оръжия, и военните полуавтоматични оръжия с пълнители с голям капацитет и устройства за презареждане. След като директивата бъде транспонирана, закупуването или търговията с такъв вид оръжия вече няма да бъдат възможни освен за много строго определена група от притежатели на разрешение, като например музеи или лица, занимаващи се със спортна стрелба, които ще подлежат на строги изисквания за сигурност и наблюдение. Предложението значително засилва контрола върху проследимостта, маркировките и дезактивираните оръжия. Успоредно с това Комисията продължи работата в техническия комитет по стандартите за дезактивиране с експерти от държавите членки. На 8 февруари беше постигнато споразумение относно изменени по-строги технически критерии, които предстои да бъдат изпитани, за да се гарантира, че осигуряват ефективно необратимостта на дезактивирането, преди да бъдат официално приети. Същевременно Комисията засилва действията си за борба с незаконната търговия с оръжия с ключови трети страни като тези в Западните Балкани. Борбата с незаконния трафик на огнестрелни оръжия следва да бъде приоритет и в

следващия цикъл на политиката за борба с тежката и организираната престъпност за периода 2017—2021 г.

Понастоящем в Европейския парламент и Съвета се обсъждат предложенията на Комисията за създаване на **система на ЕС за влизане/излизане**, насочена към подобряване на управлението на границите, към борба с незаконната миграция и към засилване на вътрешната сигурност чрез регистриране на движението на граждани на трети държави през външните граници на Шенгенското пространство, и за **система на ЕС за информация за пътуванията и разрешаването им** (ETIAS), чрез която ще се въведе система, позволяваща извършването на предварителни проверки за сигурност на пътниците, освободени от изискването за виза, и за миграционните рискове, свързани с тези пътници. Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (LIBE) на Европейския парламент прие своя мандат за преговори относно **системата за влизане/излизане** на ЕС на 27 февруари 2017 г. Комисията призовава съзаконодателите да постигнат бърз напредък в по-нататъшните преговори, като имат предвид целевата дата през юни 2017 г., определена от Европейския съвет през декември 2016 г.

Що се отнася до **ETIAS**, експертите на държавите членки обсъждат предложението на Комисията на равнище работна група на Съвета, а комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (LIBE) на Европейския парламент определи своя докладчик по досието.

Що се отнася до предложението на Комисията за разширяване на **обмена на информация от Европейската информационна система за регистрите за съдимост (ECRIS), така че той да включва гражданите на трети държави**, Комисията проучва технически решения за централизирана инфраструктура, която следва да подпомага обмена на такава информация. След като вземе предвид препоръките на експертната група на високо равнище по информационните системи и оперативната съвместимост, които ще бъдат представени през април 2017 г., Комисията ще представи изменено законодателно предложение през юни 2017 г.

Предложението на Комисията за **целеви изменения на четвъртата Директива относно борбата с изпирането на пари** беше прието от колегиума на членовете на Комисията на 5 юли 2016 г. След като разгледа предложението, Съветът постигна съгласие на 20 декември 2016 г. по мандат за преговори. Предложението имаше за цел да включи в приложното поле на директивата нови средства за финансиране на тероризма, като например виртуални валути и предплатени карти, както и да повиши прозрачността в подкрепа на борбата с изпирането на пари. Докладът на Европейския парламент беше приет на 28 февруари 2017 г. Комисията призовава съзаконодателите да приключат възможно най-бързо преговорите по това важно предложение, което ще подпомогне допълнителното ограничаване на средствата, с които разполагат терористите.

В Европейския парламент и в Съвета започна законодателната процедура по предложението на Комисията за **регламент относно правото на неприкосновеност на личния живот и електронните съобщения**. Целта е да се осигурят еднакви условия на конкуренция за доставчиците на електронни съобщителни услуги и да се постигне висока степен на защита на потребителите, като същевременно се позволява на предприятията да създават иновации. В Европейския парламент водещата комисия ще бъде комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи, като скоро се очаква да бъде определен докладчик, а комисиите по промишленост, изследвания и енергетика, по правни въпроси и по вътрешния пазар и защита на потребителите ще

бъдат асоциирани комисии. Започна също така работата в Съвета на равнище работна група. С оглед на обстоятелството, че това досие е приоритетно за трите институции, очаква се да бъде постигнат напредък по него в кратки срокове, така че регламентът да влезе в сила от 24 май 2018 г. едновременно с влизането в сила на Общия регламент относно защитата на данните.

III. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДРУГИ ЗАКОНОДАТЕЛНИ ИНИЦИАТИВИ

В допълнение към внесените предложения, посочени в съвместната декларация, важно е да се отбележи, че в Европейския парламент и в Съвета продължава работата по предложението на Комисията за укрепване на **Шенгенската информационна система** (ШИС), което има за цел подобряване на управлението на границите и борбата с тероризма и трансграничната престъпност. Експертите на държавите членки обсъждат предложението в Съвета на равнище работна група. В комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (LIBE) на Европейския парламент понастоящем тече процес на определяне на докладчик. Предложените мерки ще доведат до ключови подобрения в обмена на информация и сътрудничеството между държавите членки, по-специално чрез задължението да се създава сигнал в ШИС в случаи, свързани с терористични престъпления, въвеждането на нова категория сигнали за „издирвани неизвестни лица“, въвеждането на системни проверки в ШИС на гражданите на ЕС по външните граници и добавяне на пълни права на достъп за Европол. Предложените промени ще допринесат също за ефективното прилагане по външните граници на забраните за влизане, издадени срещу граждани на трети държави, посредством въвеждане на задължение за вписването им в ШИС. Те ще подобрят принудителното изпълнение на решенията за връщане, издадени срещу незаконно пребиваващи граждани на трети държави, чрез въвеждане на нова категория сигнали за решенията за връщане. Комисията призовава съзаконодателите да ускорят работата по това важно досие.

На 21 декември 2016 г. Комисията предложи нова директива за **криминализиране на изпирането на пари**, която също така ще осигури адекватни наказателноправни разпоредби за компетентните органи с цел наказателно преследване на престъпниците и терористите. Посредством предложените мерки — след като те бъдат приети — ще бъдат установени минимални правила относно определянето на престъпленията и на санкциите, свързани с изпирането на пари; ще бъдат отстранени съществуващите пропуски, дължащи се на различията между националните разпоредби, от които престъпниците могат да се възползват; ще бъдат премахнати пречките пред трансграничното съдебно и полицейско сътрудничество чрез установяването на общи разпоредби за подобряване на разследването на престъпления, свързани с изпиране на пари; и разпоредбите на ЕС ще бъдат приведени в съответствие с международните задължения в тази област, установени във Варшавската конвенция на Съвета на Европа и препоръките на Специалната група за финансови действия (FATF). Оттогава започна обсъждането в Съвета на равнище работна група с оглед постигането на общ подход преди лятото. Очаква се обсъжданията да започнат в скоро време в Европейския парламент. Комисията приветства тези положителни развития и насърчава съзаконодателите да дадат приоритет на това досие.

В областта на авиационната сигурност съществуващото законодателство на ЕС, с което се определят техническите спецификации и изискванията за експлоатационните характеристики на **оборудването за проверка за авиационна сигурност**, използвано на летищата в ЕС, не установява правно обвързваща схема за оценка на съответствието,

приложима в целия ЕС, така че да се гарантира постигане на изискваните стандарти на всички летища в ЕС. Поради това оборудването, сертифицирано в една държава — членка на ЕС, не може да бъде пускано на пазара в други държави членки. Ето защо през септември 2016 г. Комисията представи предложение за въвеждане на единна система на ЕС за сертифициране, която се основава на обща методика за изпитване и при която издадените от производителите сертификати за съответствие ще бъдат валидни във всички държави — членки на ЕС, в съответствие с принципа на взаимно признаване. Създаването на такава система ще спомогне за преодоляване на пазарната разпокъсаност, за засилване на конкурентоспособността на сектора на сигурността в ЕС и за стимулиране на заетостта в този сектор, като в крайна сметка ще допринесе за повишаване на авиационната сигурност в Европа. Понастоящем предложението се обсъжда от съзаконодателите на работно равнище.

Комисията продължи да работи, за да гарантира, че правилата на ЕС в областта на **незаконното производство на самоделни взривни вещества** са адаптирани към възникващите заплахи[2]. През ноември 2016 г. правилата относно **предлагането на пазара и използването на прекурсори на взривни вещества**, които могат да бъдат използвани при незаконното производство на самоделни взривни вещества, бяха засилени с добавянето на три вещества[3] към списъка[4] на веществата, които са предмет на задължението за стриктно докладване на подозрителни трансакции, липси и кражби. Освен това Комисията възнамерява през 2017 г. да започне оценка на ефективността на Регламент (ЕС) № 98/2013 с цел засилване на съществуващите ограничения и контрол.

Комисията също така предприе действия срещу онези държави членки, които все още не са изпълнили изцяло всички разпоредби на Регламент (ЕС) № 98/2013 относно предлагането на пазара и използването на прекурсори на взривни вещества. След първия етап от процедурите за нарушение през май и септември 2016 г. Комисията започна втория етап на 15 февруари, като отправи мотивирани становища до Кипър, Франция и Румъния. Тези държави членки все още не са определили необходимите правила за санкциите, приложими при нарушения на ограниченията и проверки по отношение на опасни химикали, които биха могли да бъдат използвани от терористи за производство на самоделни взривни вещества.

Комисията продължава да оказва подкрепа на държавите членки за бързото изпълнение на **Директивата на ЕС относно резервационните данни на пътниците** и за създаването на звена за данни за пътниците (ЗДП) във всички държави членки. През декември 2016 г. Комисията организира третата среща с експерти от държавите членки за споделяне на извлечени поуки и добри практики. Индикативните междинни цели при създаването на ЗДП, посочени в плана на Комисията за изпълнение от ноември 2016 г., се използват за наблюдение на изпълнението на директивата. В сравнение с положението, представено в плана за изпълнение, шест държави членки вече могат да бъдат включени в категорията на държавите членки, които имат функциониращи или почти функциониращи системи за резервационните данни на пътниците и специално правно основание за събирането или обработването на тези данни. Комисията редовно получава информация от всички държави членки за постигнатия напредък в процеса на

---

[2] Вж. също: Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно прилагането на Регламент (ЕС) № 98/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно предлагането на пазара и използването на прекурсори на взривни вещества и делегирането на правомощия в съответствие с него, 28.2.2017 г.

[3] Делегирани регламенти (ЕС) 2017/214, 2017/215 и 2017/216 на Комисията от 30 ноември 2016 г., ОВ L 34, 9.2.2017 г., стр. 1—6.

[4] Приложение II към Регламент (ЕС) № 98/2013, ОВ L 39, 9.2.2013 г., стр. 1.

изпълнение. През 2017 г. по линия на фонд „Вътрешна сигурност“ за изпълнението на Директивата относно резервационните данни на пътниците са планирани 70 милиона евро и в момента Комисията обсъжда с държавите членки изменението на техните национални програми по Фонда с цел разпределянето на допълнителните средства.

В областта на обмена на информация между държавите членки с **решенията „Прюм“**[5] бяха въведени процедури за бърз и ефективен обмен на данни между държавите членки чрез определяне на правила и създаване на рамка, позволяваща на дадена държава членка да извършва търсене във файловете с ДНК анализи, системите за дактилоскопична идентификация и базите данни за регистрацията на превозни средства на други държави членки. Решенията „Прюм“ бяха инструмент, който помогна на френските разследващи органи след терористичните нападения в Париж през ноември 2015 г. Беше постигнат значителен напредък в изпълнението на решенията „Прюм“ през последните месеци, в които се наблюдаваше нарастване на обема на обменените данни. Почти десет години след приемането на тези решения редица държави обаче все още не са ги изпълнили. Ето защо Комисията използва изпълнителните правомощия, които придоби по силата на Договора от Лисабон в областта на правосъдието и вътрешните работи[6], за да започне производства за нарушение срещу Хърватия, Гърция, Ирландия, Италия и Португалия за неизпълнение на решенията „Прюм“.[7]

В Четвъртия доклад за напредъка по създаването на Съюз на сигурност[8] бяха очертани различните направления на работата, която вече е в ход, насочена към противодействие на кибернетичните заплахи, и беше припомнена основната роля на Директивата за мрежова и информационна сигурност (МИС), която поставя основите за подобряване на сътрудничество на равнище ЕС и киберустойчивостта. През февруари беше проведена първата среща на **групата за сътрудничество във връзка с МИС**, създадена съгласно директивата, с държавите членки, Комисията и Агенцията на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност (ENISA). В групата бяха разгледани основни въпроси, свързани с транспонирането, и бе постигнато съгласие за продължаване на работата в експертните групи по отношение на редица аспекти, включително критериите за определяне на критичното значение на даден оператор, процеса на консултации в случаи на трансгранично въздействие на даден оператор и процедурата за задължителен обмен на информация между засегнатите държави членки. За да подпомогне **транспонирането на достиженията на правото на ЕС в областта на борбата с киберпрестъпността** Комисията отправи през декември 2016 г. мотивирани становища до България, Белгия и Ирландия, които не са съобщили за пълното транспониране на Директива 2013/40/ЕС относно атаките срещу информационните системи в своето национално законодателство. На 16 декември Комисията също така прие два доклада[9] относно прилагането на Директива 2011/93/ЕС относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография, като в единия от докладите се поставя акцент върху мерките, които предприемат държавите членки срещу уебсайтове, съдържащи или разпространяващи детска порнография.

---

5 Решения 2008/615/ПВР и 2008/616/ПВР на Съвета.

6 На 1 декември 2014 г. предвиденият в Протокол № 36 от Договора от Лисабон петгодишен преходен период изтече.

7 Тези държави членки все още не са осигурили автоматизиран обмен на данни в поне две от трите категории данни — данни за ДНК, пръстови отпечатъци и национални данни за регистрацията на превозни средства. Всичките пет държави членки са отговорили на официалните уведомителни писма. Понастоящем службите на Комисията анализират получените отговори.

8 COM(2017) 41 final.

9 COM(2016) 871 final и COM(2016) 872 final.

IV. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НЕЗАКОНОДАТЕЛНИ МЕРКИ

Комисията има ключова роля за насърчаване, улесняване, финансиране и координиране на работата в редица незаконодателни области от основно значение за борбата с тероризма и организираната престъпност, като например радикализацията, защитата на лесни мишени, сигурността на транспорта, киберсигурността и хибридните заплахи. Противодействието на заплахите, породени от завръщащите се чуждестранни бойци терористи и онлайн радикализацията изисква трайно усилие за откриване, подпомагане и наблюдение на лицата, поддаващи се на радикализация, и същевременно работа за намаляване на терористичната пропаганда онлайн и осигуряване надеждни противоположни на нея послания. Нападението в Берлин през декември 2016 г. бе ново доказателство за това колко важна е защитата на лесните мишени.

Комисията и **Центърът за високи постижения на Мрежата за осведоменост по въпросите на радикализацията (RAN)** ускоряват работата по предоставяне на практикуващите професионалисти и създателите на политики на конкретни насоки и препоръки за по-ефективно предотвратяване и противодействие на съществуващите и нововъзникващите предизвикателства, свързани с радикализацията. През февруари 2017 г. Комисията стартира нова мрежа от лица, отговарящи за политиката на превенция на национално равнище. С мрежата се преследват две основни цели: засилване и институционализиране на обмена между държавите членки на експертни знания и опит относно подходите и политиките по превенция, както и осигуряване на по-активно участие на държавите членки в дейностите на RAN. Тя ще допълни съществуващата RAN, която обединява практикуващи професионалисти на първа линия, с мрежа, която е по-стратегически насочена и ще способства за интегриране на добрите практики в новите политически инициативи.

Центърът за високи постижения на RAN също така започна работа по ръководство за **мерките по отношение на завърнали се чуждестранни бойци**, с което се цели на съответните практикуващи в цяла Европа да се предадат необходимите умения, знания и увереност за осигуряване на най-подходящата и най-ефективна намеса. Тъй като някои от тези лица ще се завърнат с много малки деца, Комисията възложи на RAN да изготви насоки относно начините за защита и подкрепа на деца, които са родени или отгледани в територия, владяна от терористи, или които са били отгледани в радикализирана среда в ЕС.

Освен това RAN ще разработи през 2017 г. ръководство, представящо **конкретни насоки за предотвратяване на поляризацията** и борба с радикализацията. Центърът за високи постижения на RAN ще изготви два наръчника — относно **обучение по повишаване на осведомеността по въпросите на радикализацията**, предназначено за практикуващи професионалисти на първа линия, и относно **местни стратегии и подходи** в помощ на тези, осъществяващи борбата с радикализацията на местно равнище.

Що се отнася до онлайн радикализацията, мерките, договорени с интернет компаниите на срещата на интернет форума на ЕС през декември 2016 г., понастоящем са в процес на изпълнение. Очаква се през този месец да бъде приведена в действие „базата данни с хешове“, представляваща платформа, разработена от интернет индустрията в тясно сътрудничество с Комисията, за маркиране на терористично онлайн съдържание с цел осигуряване на неговото необратимо отстраняване. На 15 март 2017 г. Комисията също така ще стартира своята програма за овластяване на гражданското общество,

разполагаща с финансиране в размер на 15 милиона евро, която има за цел засилването на ефективността на разпространението на онлайн съобщения за противодействие.

Предотвратяването на радикализацията означава също така да се противодейства на първопричините за нея, включително стигматизацията на общности, нетолерантността и расизма. Комисията насърчава посредством финансиране от ЕС образованието, междукултурния диалог и мерките за приобщаване и за борба с дискриминацията. През януари 2017 г. Комисията получи заявления за проекти по програмата „Права, равенство и гражданство“,[10] които са насочени, *inter alia*, към предотвратяване и борба с антисемитизма и омразата и нетолерантността към мюсюлманите, както и към насърчаване на по-добро разбирателство между различните общности, включително чрез междурелигиозни и междукултурни дейности. Предприемат се и действия за разработване на инструменти и практики за предотвратяване и борба с расистките и ксенофобските онлайн изказвания, подбуждащи към омраза.

Както бе обявено в Четвъртия доклад за напредъка по създаването на Съюз на сигурност, Комисията организира през февруари първия семинар **за защита на лесните мишени**, който събра експерти от държавите членки в различни области (борба с тероризма, правоприлагане, сигурност на транспорта и научноизследователска дейност) за обсъждане на начините за подобряване на защитата на лесните мишени (транспорт, спортни прояви, търговски центрове, училища и др.). Семинарът е първата стъпка в разработването на платформа на ЕС, предназначена за обмен на опит между държавите членки с цел повишаване на тяхната устойчивост и защита срещу бъдещи нападения върху лесни мишени. Набелязани бяха следните области за по-нататъшен обмен: интегриране на методиките за **оценка на риска** в планирането на публичните прояви или в защитата на зони, в които има много хора; справяне с предизвикателството, което представляват **вътрешните заплахи**, чрез преразглеждане на процедурите за проверка; подобряване на **ранното откриване** на оръжия и взривни вещества чрез изпитване и използване на иновативно детекторно оборудване и чрез проучване на възможностите за общи стандарти в области, различни от въздухоплаването; **повишаване на осведомеността на обществеността** относно ситуации на нападение и как трябва да се реагира при тях, както и по-тясно сътрудничество между правителствата и **заинтересованите страни от частния сектор**. Като допълнителен приоритет бе определена съвместната работа по „защита посредством градоустройственото планиране“, що се отнася до строежа на нови сгради и устройството на обществени площи.

В областта на **хибридните заплахи** Комисията и върховният представител ще докладват на Съвета през юли 2017 г. относно изпълнението на 22 действия по Съвместна рамка от 2016 г. за борба с хибридните заплахи, която обхваща по-специално защитата на критичната инфраструктура (напр. инфраструктури и системи в областта на енергетиката и транспорта). Със Съвместната рамка се цели укрепване на устойчивостта на ЕС и неговите държави членки, както и на техните партньори, и засилване на сътрудничеството с НАТО[11] при противодействието на такива заплахи.

В областта на сигурността на транспорта ЕС е разработил надеждна рамка за авиационната сигурност. Независимо от това при **полетите от трети държави към ЕС**

[10] През януари 2017 г. изтече срокът за подаване на заявления по програма „Права, равенство и гражданство“ във връзка с поканата за представяне на предложения на стойност 4 475 000 EUR.

[11] В съответствие със Съвместната декларация на председателите на Европейския съвет и Европейската комисия и на генералния секретар на Организацията на Северноатлантическия договор, 8 юли 2016 г.

могат да възникнат рискове. Този потенциален пропуск в сигурността следва да бъде преодолян посредством международно сътрудничество в рамките на Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО), както и посредством двустранни усилия за изграждане на капацитет в съответствие с Резолюция 2309 на Съвета за сигурност на ООН[12]. През януари 2017 г. Комисията, заедно с държавите членки и Европейската служба за външна дейност, започна разработването на матрица, която комбинира оценката на риска и подробни елементи на уязвимостта, за да се осигури основа за определяне на приоритетите и координация на усилията за изграждане на външен капацитет. Успоредно с това Комисията ускорява работата си по определянето на общ подход относно сигурността на морския и сухопътния транспорт, който да се основава на оценка на риска и да бъде пропорционален и устойчив.

С оглед на резултатите от обсъжданията по време на заседанието на Съвета по правосъдие и вътрешни работи, проведено на 8—9 декември 2016 г., държавите членки призоваха за процес на размисъл относно подходите към **криптирането в контекста на разследването на престъпления**. Комисията зададе две паралелни работни направления, правно и техническо, по събиране на информация и проучване на възможностите за това как да се преодолеят пречките пред криптирането, когато то е необходимо за целите на разследването на тежки престъпления, като същевременно се запазят доверието и сигурността в цифровия свят.

Що се отнася до **външното измерение на борбата с тероризма**, изпълнението на заключенията на Съвета от февруари 2015 г. върви по план, като при проектите с трети държави, свързани с борбата с тероризма и насочени към изграждането на капацитет на партньорите, е налице увеличение от 60 % и тяхната обща стойност възлиза на 225 милиона евро. На 19 януари 2017 г. бяха проведени обсъждания с Тунис в рамките на втория политически диалог на високо равнище относно сигурността и борбата с тероризма. С оглед на договарянето на съвместен работен план на ЕС и Тунис за борба с тероризма през 2017 г., тези обсъждания се отнасяха до план за действие в областта на борбата с трафика на оръжия, съвместната работа за борба с финансирането на тероризма, укрепването на капацитета за управление на границите и по-нататъшното сътрудничество в предотвратяването на радикализацията. От началото на годината ЕС проведе също специални обсъждания по въпросите на борбата с тероризма с редица трети държави, включително Саудитска Арабия, Русия и Австралия, и прие делегация от Лигата на арабските държави.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изграждането на ефективен и устойчив Съюз на сигурност изисква тясно сътрудничество между Комисията, Европейския парламент и държавите членки, за да бъдат изпълнени както законодателните, така и незаконодателните компоненти, които заедно укрепват сигурността на нашите граждани. Съдържащите се в Съвместната декларация законодателни приоритети от значение за Съюза на сигурност са основни градивни елементи и за да бъдат те бързо и изцяло осигурени ще се изисква работа в екип. За да дадат резултати тези мерки, тяхното приемане трябва да бъде последвано от бързо и ефективно изпълнение. Комисията ще продължи да изпълнява пълноценно своята роля, за да се гарантира постигането на целените резултати.

[12] Резолюция 2309 (2016) на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации от 22 септември 2016 г.